

Paulunê papia gêdêḡ lau GALATA

Apômtau Jesu nê ḡawae ḡajam kêlainḡ tau e sêsôm lasê lalau samuc, taḡ nêḡ ḡam kêsêḡ Juda atom sêḡô to sêkôc sa sêjac ḡawaegenḡ sêwiḡ-sêwiḡ naḡ, biḡ tonec kêlênsôḡ ḡôlôac buḡa gebe lau teḡ têtḡ lau buḡa ḡanô atom aê seḡop Mosenê Biḡsu sêwiḡ aegom. Paulu taê ḡêjam gebe aê sêsô Biḡsu ḡalabu nê gejae êsêac ḡawae atom. Masianô. Eḡ gebe dambinḡ taḡḡ toḡ tamḡ Kilisi nee takêḡ ḡêwiḡ taugenḡ kêtḡ ḡanombaḡanô gebe Anôtô ḡêlic ḡamalac samob ḡêdêḡ kêtḡ sêkêḡ ḡewiḡḡagenḡ. Tagenḡ lau ḡagêdô jasêô lasê ḡôlôac Galatianḡa, naḡ sêôc Paulunê biḡ tonanḡ auc ma sêsôm ḡajaḡa gebe Lau seḡop Mosenê Biḡsu êwiḡ acgom, ḡo Anôtô êlic êsêac têtḡ lau ḡêdêḡ. Galatia tonanḡ Romnêḡ ḡamêḡ teḡ ḡêc Asia Saḡḡ.

Paulunê papia ḡêdêḡ lau Galata nec ḡac tau keto gebe lau, taḡ sêkêḡ taḡenḡ mêtê ḡeo tonanḡ e seo sic naḡ, sêkac taḡḡ ôkwi dêndêḡ ḡôlôac buḡa nêḡ sêkêḡ ḡewiḡ to nêḡ lêḡ ḡaḡêḡ naḡ. Paulu ḡêjac m nê papia ḡêwa tau sa gebe Jesu Kilisi nê aposolo teḡ eḡ ma ḡêwê kainḡ ḡaê tau, tec ḡêjam talanḡ tau ḡêdêḡ lau, taḡ seboc eḡ aposolo ḡanô atom naḡ. Paulu ḡesenḡ esêae ma kêsôm ḡajaḡa gebe ḡamalac sêsunḡ sakinḡ aposolonḡa ḡelom eḡ atom, kekôc anḡa Anôtônê. Ma Anôtô kêsakinḡ eḡ ḡêdêḡ lau samuc gebe ênam mêtê êsêac êlêlêc lau Judawaga su. ḡo ḡelom biḡ teḡ gebe sêkêḡ ḡêwiḡ taugenḡ kêḡô lau ôkwi têtḡ lau ḡêdêḡ. ḡocḡo kêwaka biḡ tonec sa ḡêc

môkêlatu 5 to 6 gebe takêñ gêwiñ Kilisiña kêkac lau buña têntac gêwiñ taun, tec gêbiñ êsêac tôñ jasêjam taun sa to sêmoasiñ taun topalêgeñ.

Nadênan

1. Paulu gêjac m papia tau 1:1-10
2. Paulu gêwa tau sa gebe eñ aposolo ñanô ten 1:11–2:21
3. Nawae Najam Anôtônê moasiñña 3:1–4:31
4. Kilisi kêgaboac lau buña su sêmoa nêñ lêtêgeñ, tec sêmansañ biñsu sênac ñawaegen 5:1–6:10
5. Paulu gêjac mata papia tau 6:11-18

Paulu gêjac m nê papia

¹ Aê aposolo Paulu ñoc biñ tonec. Aê katu aposolo anga ñamalacnêñ atom, ma ñamalac ten kêjalij aê sa atom. Jesu Kilisi agêc Tama Anôtô, tañ gêñu eñ anga ñacmatênêñ sa nañ, tec kêkêñ aê. ² Aê to lasitêwai samob, tañ semoa sêwiñ aê nañ, ma biñ êndêñ gôlôac dabuñ Galatanja nañ.

³ Tamenji Anôtô agêc Apômtau Jesu Kilisi nêñ moasiñ to biñmalô êndêñ amac êwac.

⁴ Kilisi tau kêkêñ tau kêtû aêacnêñ secña ma kêjanjo aêac anga nom sec tonec su kêtom Tamenji Anôtô nê biñ. ⁵ Nawasi êndêñ eñ tengeñ ma tengeñ. Biññanô.

Nawae ñajam tagen tec gêc

⁶ Aê kêtakê, gebe amac akac taôm su seben anga ñac, tañ kêkêñ Kilisine moasiñ kêkaiem amac nañ, ma asuñ taôm adêñ nawae ñajam taunja ten aja. ⁷ Tagen nawae ñajam ten gêc atom, mago lau ñagêdô tec sêlênsôñ amac ma sebe sênam Kilisinê nawae ñajam ôkwi. ⁸ Anô acgom, aêac me anjela

undambêna ten embe êsôm nawae najam ten lasê êndên amac eso nawae najam, tan aêac asôm lasê sugac nan, Anôtô oc êpuc boa en. ⁹ Njoc bin, tê kasôm su nê, galoc jasôm nakôniŋna êtiam gebe Najac ten embe êsôm nawae najam ten lasê eso nawae najam, tan akôc anga aêacma nan, Anôtô oc êpuc boa en.

¹⁰ Galoc alic amboac ondoc. Alic aê gabe namalac sênô njoc bin najam me Anôtô ênô njoc bin najam. Me abe aê gagôm gênjlêlôm gebe namalac sêlic aê najamna me. Embe janngôm êtu namalac sêlic aê najamna, oc jatu Kilisinê sakinwaga atom.

Paulu kêtû aposolo namîŋ

¹¹ Lasitêwaac, aê jawa sa êndên amac gebe Nawae najam, tan kasôm lasê gêdên amac nan, nam kêsêp namalacna atom. ¹² Aê kakôc anga namalac ten nê atom, ma namalac ten kêdôn aê atom, Jesu Kilisi tau geoc bin tau lasê gêdên aê.

¹³ Njoc lên gêmunŋna, tan kasa gawin lau Juda nan, amac anô nawaegeac gebe kêjanda Anôtônê gôlôac ma gasen êsêac nawao. ¹⁴ Aê gajob Judanên mêtê kalêlêc lau Juda taêsam, tan ma jala kêtôm tau nan su, ma kamasan njoc lau nan nêŋ nagôlin lanngwa toôlic palê kain ten.

¹⁵ Mago Anôtô gêlic najam, tec kêjalîŋ aê sa gêdên tan tinoc kêkôc aê atomgen nan, ma kêkên nê moasin mênkêkalem aê kwananŋen. ¹⁶ Ma en geoc nê Latu lasê gêdên aê gebe jasôm ênê nawae najam lasê êndên lau samuc, tec aê katu kênac nam gêdên namalac ten atom, ¹⁷ ma kapi Jerusalem gaja gebe jalîc lau, tan têtû aposolo sêmun aê nan atom. Aê gaja Arabia e gamu gaja Damasku kêtiam.

18 Gamao e jala tâlêac gêjaña, go kapi Jerusalem gaja gabe jalic Kepa, tec ganğôñ gawin en bêc 15. 19 Mago galic aposolo ñagêdô nêñ ten atomanô. Apômtau lasi Jakobo taugen tec galic en. 20 Bin tec kato gêdêñ amac nec, kasau atom, kato kakô Anôtô lanjônêmña. 21 Go gaja Suria to Kilikia ñagamêñ. 22 Gôlôac dabun Judaiaña, tañ Kilisi gêbin êsêac tôn nañ, sêlic aê lanjocanô atom. 23 Bin tagen tonec tec sêñô ñawae gebe “Ñac tañ gêmunğen kêjanda aêac nañ, tec galoc kêsôm ñawae ñajam lasê kêpi bin takêñ gêwinña, tañ gêmunğen gesen su nañ.” 24 Ma sêlambin Anôtô kêtü aêña.

2

Paulu to aposolo ñagêdô nêñ bin

1 Gamao e jala 14 gêjaña su acgom, go aêagêc Barnaba api Jerusalem aja kêtiam ma akôc Titi gêwin aêagêc. 2 Anôtô geoc bin tau lasê gêdêñ aê, tec gaja. Ma ñawa ñawae ñajam, tañ gajam mêtê lau samuc nañ, sa gêdêñ laumata amoa ma taunña, gebe kôm, tañ gajam su to gajam gamao nañ, janam ñaômagen atom. 3 Ma êsêac sêkac aêac kêtü asa ñac Helen Titi, tañ gêmoa gêwin aêac nañña atom. 4 Lasitêwai dansañ ñagêdô sebe sêsa en. Êsêac sêsêli aêac popoc su mênşewin sebe sêndib aêac, tañ Kilisi Jesu kégaboac aêac su anğa binşuanô nañ. Ma êsêac sebe sêkônin aêac tôn asô binşuanô ñalabu êtiam. 5 Mago aêac atu palê to asô êsêac ñalabu ñagec atom, ñam gebe ñawae ñajam ñabinñanô ênêc amacña.

6 Lau ñagêdô sêmoa, tañ sêlic êsêac amboac laumata nañ. Oc têtü laumata ñanô me masi, bin

tonañ kêkêñ wapac aê atom, gebe Anôtô kêpuc lau tenj ñam atom, gêlic samob têtôm taunjen. Laumata tonañ sêkêñ ñagôlinj wakuc tenj gêdênj aê atom. ⁷ Masianô. Êsêac sêjala kêtû têtô, gebe Anôtô kêkêñ kôm jasôm ñawae ñajam lasê êndênj lau samucña gêdênj aê kêtôm kêkêñ kôm gêdênj Petere gebe êsôm lasê êndênj Juda, ⁸ gebe Anôtô, tañ kêpuc Petere têtô kêtû Judanênj aposolo nañ, tec kêpuc aê têtô gêwiñ katu lau samuc nêñ aposolo. ⁹ Jakobo agêc Kepa ma Joañ, tañ sêsam êsêac gebe gôlôac dêbu ñ ñaalê nañ, sêjala moasinj, tañ Anôtô kêkêñ gêdênj aê, tec sêkam aêagêc Barnaba lemenj kêtû ambijn taunj têtôña, ma amasanj binj kêpi tagenj gebe aêac akênj mêtê êndênj lau samuc, ma êsêac sêkêñ êndênj Juda. ¹⁰ Tagenj sêmasanj binj tonec gêwiñ gebe aêac taênj ênam lau ñalêlôm sawa anja êsêacnênj. Aê tec taêc gêjam binj tonañ ma gajam kêtû ñoc kôm gajac ñawaejenj.

Paulu gec binj Kepa anja Antiokia

¹¹ Gêdênj tañ Kepa gêô lasê Antiokia nañ, aêagêc asenj taunj e kasôm kêpi enj têtêla gebe Gôgôm keso. ¹² Jakobonê lau jasêô lasê atomjen, ma enj genj gêñ gêngônj gêwiñ lau samuc. Mago gêdênj tañ êsêac sêô lasê su nañ, enj kêgaminj tau jagêmoa nê taunja gebe kêtêc lau buña, tañ sêsap lênj sêsa launja têtô nañ. ¹³ Juda buña ñagêdô sêsa lêndansanj sêwiñ enj e sê Bamaba ôkwi jakêsa lêndansanj tau gêwiñ amboac tonanjenj. ¹⁴ Aê galic lau tonañ nêñ lênj keso ñawae ñajam ñabinjanô, tec kasôm gêdênj Kêpa, êsêac samob sêñô, gebe “Aôm Juda, tagenj kôsa Judanênj lênj atom, gômoa amboac ñac samuc tenj.

Mago amboac ondoc tec kôkac lau samuc gebe sêsa Judanêḡ lêḡ.”

Anôtô gêjam Juda to lau samuc kêsi kêtḡ sêkêḡ gêwiḡḡa

¹⁵ Teneḡi sêkôc aêac Judagenḡ, aêac lau sec aḡḡa lau samuc nêḡ atom. ¹⁶ Mago aêac tajala gebe ḡamalac teḡ embe ênam kôm, taḡ biḡsu kêjatu naḡ, ḡanô êsa, oc êtôm gebe êmansaḡ tau e Anôtô êlic eḡ ḡac gêdêḡ atom, eḡ êkêḡ êwiḡ Jesu Kilisl acgom. Amboac tonanḡ aêac takêḡ gêwiḡ Kilisi Jesu gebe Anôtô êmansaḡ aêacnêḡ biḡ to êlic aêac tatu lau gêdêḡ êtu takêḡ gêwiḡ Kilisiḡa, êtu tajam kôm, taḡ biḡsu kêjatu naḡ, ḡanô kêsaḡa nec atom. Anôtô oc êmansaḡ ḡamalacnêḡ biḡ to êlic êsêac têtḡ lau gêdêḡ êtu ḡamalac sêjam kôm, taḡ biḡsu kêjatu naḡ ḡanô kêsaḡa nec atomanô. ¹⁷ Mago aêac embe taêḡ êka gebe Anôtô êmansaḡ nêḡ biḡ to êlic aêac tatu lau gêdêḡ êtu Kilisiḡa, go tatôm lau sec. Embe amboac tonanḡ, oc Kilisi êtu sec ḡasakiḡwaga me. Masigoc. ¹⁸ Aê embe jakwê gêḡ, taḡ gasenḡ su naḡ êtiam, go jawa tauc sa amboac ḡac, taḡ kêgêli biḡsu naḡ. ¹⁹ Biḡsu gêjac aê êndu, tec jawê kaiḡ biḡsu êtiam atom, gebe jamoa janam sakiḡ Anôtôgeḡ. Sêjac aê kapi kakesotau gawiḡ Kilisi. ²⁰ Gamoac matoc jali nec ḡam kêsêp aê tauc atom. Kilisi gêmoac mata jali mênḡgêjam ḡoc ḡalêlôm auc. Aê galoc tec gamoac matoc jali gamoac nom nec, ḡam kêsêp kakêḡ gêwiḡ Anôtônê Latu, taḡ têtac gêwiḡ aê to kêkêḡ tau kêtḡ aêḡa naḡ. ²¹ Aê kêtiḡ Anôtônê moasiḡ su atom. Biḡsu embe êtôm gebe êmansaḡ ḡamalacnêḡ biḡ e

Anôtô êlic êsêac têtù lau gêdêñ, oc Kilisi gêmac êndu ñaômageñ. *

3

Biñsu to takêñ gêwiñ ñabin

¹ O amac Galatawaga, amac lau kauc gêbôc. Aê gawa Jesu Kilisi sa gêdêñ amac e kêtôm amac taôm alic eñ genkaleñ kakesotau. Ma asa gêwê amacnêm kauc ôkwi. ² Aê gabe jañô biñ tagen tonec anga amacnêm gebe Ñalau Dêbuñ gêdêñ amac gêwac nec ñam kêsêp amac ajam kôm, tañ biñsu kêjatu nañ, e ñanô kêsas me anô ñawae ñajam e akêñ gêwiñgen. ³ Amac kauc gêbôc amboac tonan me. Amac ajac m nêm lêñ toÑalau Dabuñgen ma galoc abe anac dabiñ ña taôm nêm ôlimwalô me. ⁴ Amac atap moasiñ tonan ñai sa ñaômageñ me. Moae amboac tonan nec. ⁵ Anôtô tañ kêkêñ Ñalau gêdêñ amac to gêgôm gêñsêga kapôêñ anga amacnêm nañ, oc gêgôm kêtù amac ajam kôm, tañ biñsu kêjatu nañ, e ñanô kêsana me kêtù anô ñawae ñajam e akêñ gêwiñña.

⁶ Biñ tonan kêtôm teto gêc gebe “Abraham kêkêñ gêwiñ Anôtô, tec gêlic eñ ñac gêdêñ.” ⁷ Amboac tonan ajala acgom gebe lau, tañ sêkêñ gêwiñ nañ, têtù Abrahamnê latui ñanô. ⁸ Biñ tañ teto gêc nañ, gêwa sa kwananjen gebe Anôtô êmansañ lau samuc nêñ biñ e êlic êsêac têtù lau gêdêñ êtu sêkêñ êwiñña, tec ñawae ñajam gêdêñ Abraham kwananjen gebe “Gôlôac nomña samob têtap mec ñamoasiñ sa êtu aômña.” ⁹ Amboac tonan lau, tañ sêkêñ gêwiñ nañ,

---

* **2:21:** Kepa kêtù Peterenê ñaê ten. Asam Joan 1:42.

têtap mec n̄amoasin̄ sa sêwiñ Abraham, tañ kêkêñ gêwiñgeñ nañ.

¹⁰ Samob tañ taêñ kêka kôm, tañ biñsu kêjatu nañ, biñsu oc êpuc boa êsêac gebe teto gêc gebe “Biñsu êpuc boa lau pebeñ, nañ sêngôm biñ, tañ teto gêc biñsu n̄abuku nañ, samob n̄anô êsa tomalagen̄ atom.” ¹¹ Biñ tonec gêc awê gebe biñsu kêtôm gebe êmansañ n̄amalacnêñ biñ e Anôtô êlic êsêac têtú lau gêdêñ nec atom, gebe teto gêc gebe “Nac tañ Anôtô kêmasañ ênê biñ e gêlic eñ kêtú n̄ac gêdêñ nañ, êñgôn̄ mata jali êtu kêkêñ gêwiñña.” ¹² Mago biñsu gêc kêtú takêñ êwiñña atom, gêc kêtú dangôm n̄anô êsaña amboac teto gêc gebe “Nac teñ embe êmansañ biñsu tomalagen̄, nañgo êñgôn̄ mata jali.”

¹³ Biñsu kêpuc boa aêac, mago Kilisi kêsi aêac su. Eñ kêkêñ tau kêsô biñ kêpuc boaña n̄alabu gêjô aêac su kêtôm teto gêc gebe “Biñsu kêpuc boa lau samob, tañ senkaleñ ka nañ.” ¹⁴ Anôtô gêgôm gêñ tonañ ma kêkêñ Kilisi Jesu gebe mec n̄amoasin̄, tañ Anôtô gêjac mata gêdêñ Abraham nañ, elom lau samuc gebe aêac takôc N̄alau, tañ Anôtô gêjac mata nañ, sa êtu takêñ gêwiñña.

Biñsu to biñ, tañ Anôtô gêjac mata nañ

¹⁵ Lasitêwaac, aê gabe janam dôn̄ n̄oc biñ êpi n̄amalacnêñ mêtê acgom. Nac teñ embe êmansañ nê awalênsêm êtu tañ su, go Nac teñ êtôm gebe enseñ su me ênac têtú nê biñ teñ atom. ¹⁶ Ma Anôtô gêjac mata biñ gêdêñ Abraham agêc nê wakuc. Eñ kêsom gebe “Aôm to nêñ wakuc” nec atom. Embe êsôm amboac tonañ, go êwa n̄a gebe ênê wakuc taêsam. Mago kêsôm gebe “Agêc nêñ wakuc,” tec gêwa n̄a gebe ênê wakuc tagen̄. Ênê wakuc tau Kilisi. ¹⁷ Aê

gabe jasôm biñ amboac tonec gebe Anôtô kêmasañ awalênsêm kwananğen e jala 430 gêjaña acgom, go kêkêñ biñsu kêdaguc. Mago biñsu tau êtôm gebe enseñ awalênsêm su to ênam biñ, tañ Anôtô gêjac mata nañ, ôkwi atom. ¹⁸ Gêñlênsêm tañ Anôtô gebe êkêñ nañ, embe ñam êsêp biñsu, go biñ, tañ Anôtô gêjac mata nañ, ñanô masi. Mago Abraham kêtap moasiñ tonañ sa kêtú Anôtô gêjac mata gêñ tau gêdêñ eñña.

¹⁹ Ma biñsu tau ñam amboac ondóc. Biñsu tau ñam gebe ñamalac sêngêlisêngêli sêmoa e Abrahamnê wakuc, tañ Anôtô gêjac mata biñ kêpi eñ nañ, mênêsa acgom. Anjela sêkêñ biñsu tau kêsêp sêliñwaga teñ lêma. ²⁰ Sêliñwaganê kôm gêjac ñac tagen ñawae atom. Mago Anôtô eñ ñac tagen.

Biñsu ñakôm

²¹ Ma biñsu tonañ oc enseñ biñ, tañ Anôtô gêjac mata nañ su me. Masianô. Biñsu teñ embe ênêc, tañ êtôm gebe êkêñ aêac danğôñ materñ jali nañ, go biñsu tonañ oc êtôm gebe êmansañ aêacnêñ biñ e Anôtô êlic aêac tatu lau gêdêñ amboac tonañ. ²² Mago Anôtônê biñ gêwa sa gebe sec kêkôninğ gêñ samob tôñ, gebe lau, tañ sêkêñ gêwiñ Jesu Kilisi nañgen, têtap moasiñ, tañ Anôtô gêjac mata nañ sa.

²³ Gêdêñ tañ biñ takêñ gêwiñña mênkêsa atomgen nañ, biñsu tau kêgamiñ aêac danğôñ kapoacwalô, gebe êkôninğ aêac tôñ e êndêñ têm Anôtô eoc biñ takêñ gêwiñña lasê acgom. ²⁴ Amboac tonañ biñsu kêtú aêacnêñ jaomwaga, tañ gêwê aêac dêdêñ Kilisi taja, gebe Anôtô êmansañ aêacnêñ biñ e êlic aêac tatu lau gêdêñ êtu aêac takêñ gêwiñña. ²⁵ Galoc biñ

takêñ gêwiñña mênkêsa, tec aêac tasô jaomwaga ñalabu kêtiam atom.

²⁶ Amac samob atu Anôtô latui kêtú akêñ gêwiñ Kilisi Jesuñ. ²⁷ Amac samob, tañ alin sanju su nañ, Kilisi gêbiñ amac tônia tamiñ eñ, tec asô Kilisi kêtú nêñ ñakwêgac. ²⁸ Talic lau ñagêdô amboac Juda ma ñagêdô amboac lau samuc atom. Talic ñagêdô amboac gêñôma ma ñagêdô amboac lau sêmoa nêñ lêtêgeñña atom. Talic ñagêdô amboac ñacwaga ma ñagêdô amboac lauo atom. Amac samob, tañ Kilisi Jesu gêbiñ amac tônia nañ, atu ñanô tageñ. ²⁹ Embe Kilisinê gêñ amac, oc atu Abrahamnê wakuc ma awê kaiñ gêñlênsêñ êtôm Anôtô gêjac mata.

4

¹ Aê jasôm êpi biñ teñ êwiñ acgom gebe Ñac-gêwê-kaiñ-gêñlênsêñ-waga kêtú tamanê gêñ samob ñatau. Mago ñac tau embe ñapalê saun, nañgo eñ êtôm sakiñwaga. ² Lau ñagêdô oc sênam eñ awa to sejop ênê gêñ e êndên noc, tañ tama ketoc kêkô kwananjen nañ. ³ Aêac amboac tonañ. Gêdên tañ aêac ñapalêgen nañ, aêac tajam sakiñ tasô nom tonec ñagêñlêlôm ñalabu. ⁴ Mago gêdên tañ ñanoc tau mênkêsa nañ, Anôtô kêsakiñ Latu, awê teñ kêkôc eñ, ma kêsô biñsu ñalabu. ⁵ Eñ kêsô biñsu ñalabu gebe êsi aêac lau, tañ tamoa biñsu ñalabu nañ, su e tatu Anôtônê latui.

⁶ Amac atu Anôtônê latuigac, tec eñ kêsakiñ Latunê Ñalau kêsêp aêacnên ñalêlôm ma Ñalau tau gêmôêc gebe “Tamoc, o Tamoc.” ⁷ Amboac tonañ aôm sakiñwaga kêtiam atom, aôm latu. Embe latu

aôm, go Anôtô êkêñ aôm ôwê kainj gêñlênsêm amboac tonañ.

Paulu kêpô sim tau kêtú lau Galatãña

⁸ Gêmunjgeñ amac ajam kauc Anôtô, tec ajam sakinj gêdêñ anôtôi, tañ nêñ ñanô masi nañ. ⁹ Galoc tonec amac ajala Anôtôgac, moae jasôm amboac tonec gebe Anôtô tau kêjala amacgac, ma amboac ondoc, tec abe akac taôm su amu andêñ nom ñagêñlêlôm palê-palê to ñanô masi ana êtiam, ma abe anac m sakinj tau êtiam. ¹⁰ Amac atoc bêc to ajôñ ma om to jala sagoc. ¹¹ Aê gaê go to kêpô lêna kêtú amacña gebe moae oc gajam kolenj kêpi amac ñaômageñ.

¹² O lasitêwaac, aê jateñ amac gebe atôm aêmanj amboac aê katôm amac. Amac atu kasec aê atom. ¹³ Amac ajalagac, gêdêñ tañ kasôm ñawae ñajam lasê gêdêñ amac kêtú ñamata nañ, kasôm kêtú gêmác kêkô aê tônia. ¹⁴ Aê ôlic togêmac kêlênsônia amac to matem paña gêjac aê ma alic aê amboac gêñ sec atom. Amac akôc aê sa amboac Anôtônê añela teñ ma amboac Kilisi Jesu tau. ¹⁵ Ijoc amacmêñ, nêmtêmtac wapi gêmunña nañ gêc ondoc. Aê galic, tec jasôm lasê to jawa sa êndêñ amac gebe amac embe alic êtôm, oc akip matemlakôp sa ma akêñ êndêñ aê. ¹⁶ Ma galoc amboac ondoc. Aê kasôm binñanô gêdêñ amac nec katu nêmtêmtac me.

¹⁷ Êsêac lau tonañ sêgôm gêñlêlôm amac nañ ñajam atom. Êsêac sebe sêkac amac su aña aê gebe atoc êsêac taunjeñ sa. ¹⁸ Añgôm gêñlêlôm gêñ ñajam ñapanj ma añgôm êndêñ noc aê jamoa jawiñ amacñageñ nec atom. ¹⁹ O ñoc ñapalêac, ñandanj kêtunj aê kêtiam amboac awê ñapalê kêtunj

en e Kilisi êtu anô anğa amacnêm nălêlôm acgom. ²⁰ Ojae, aê gabe jamoa jawiņ amac galocgeņ. Aê gabe jasôm biņ êndêņ amac janam aoc ôkwi-ôkwi. Aê kapô lêna tauc njanô kêtü amacņa.

Hagar agêc Sara têtü njadôņ

²¹ Amac taņ abe amoa biņsu njalabu naņ, asôm êndêņ aê acgom, amac aņô biņsu atom me. ²² Teto gêc gebe Abrahamnê latuagêc tec sêmoa, teņ anğa sakiņwagaonê ma teņ anğa njatauonê. ²³ Nac taņ sakiņwagao kêkôc naņ, njam kêsêp njamalacņa. Ma nac, taņ njatauo kêkôc naņ, njam kêsêp Anôtônê biņ, taņ gêjac mata naņņa. ²⁴ Biņ tonan kêtü biņgôliņ gebe awê luagêc têtôm poac luagêc. Teņ kêkanôņ lôc Sinai, tec nřawakuc tau têtü gêņôma, ²⁵ gebe nřaê Hagar tonan sêsam kêpi lau Arabia nêņ lôc Sinai ma kêkanôņ Jerusalem galocņa, gebe Jerusalem galocņa to nřagôlôac têtü gêņôma sêmoa. ²⁶ Mago Jerusalem ôņa tau, taņ kêtü tau nê nřatauo gêmoa nê taunņa naņ, kêtü aêac samob teneni, ²⁷ gebe teto gêc gebe

“Aôm awê kapoac, taņ kôkôc nřapalê atom naņ, têmtac nřajam êsa, ma aôm awê, taņ nřapalê kêtü aôm atom naņ, ônam lasê toôndugeņ, gebe awê sawa nê nřapalê taêsam kêlêlêc awê tonac nê su.”

²⁸ O lasitêwaac, Anôtônê biņ, taņ gêjac mata naņ, kêkêņ amac atu nřapalê atôm Isak. ²⁹ Gêmungeņ nac, taņ nê nřam kêsêp nřamalacņa naņ, kêjanda nac, taņ Nřalau gêjac mata biņ kêpi en naņ, ma galoc amboac tonangeņ. ³⁰ Mago biņ, taņ teto gêc naņ, kêsôm asageņ. Kêsôm gebe “Ômasuc sakiņwagao

agêc latu sêc sêna, gebe sakin wagaonê latu êwê kain gênlênsêm êwiñ natauonê latu atom.” ³¹ Lasitêwaac, amboac tonañ sakin wagaonê ñapalê aêac atom, natauonê ñapalê aêac.

5

Kilisi kêgaboac aêac su, tec tajop nêñ lêñ ñapep

¹ Kilisi kêgaboac aêac su gebe tamoa nêñ Iêtêgeñ. Amboac tonañ akô ñajaña gebe sênam amac ôkwi nasêkônin amac atu sakin waga êtiam atom. ² Alic acgom, aê Paulu jasôm êndêñ amac gebe Amac embe asôm gebe sêsa amac, go Kilisi ênam amac sa atom. ³ Ñamalac samob, tañ sêsôm gebe sêsa êsêac nañ, jawa sa êtiam êndêñ êsêac gebe êsêac sêngôm biñsu samucgeñ ñanô êsa tomalageñmañ. ⁴ Amac embe taêm ênam gebe biñsu êmansañ nêñ biñ e Anôtô êlic amac atu lau gêdêñ nañ, oc andim taôm êngic anğa Kilisinê e akac taôm su anğa moasin tau. ⁵ Aêac takêñ maten gebe Anôtô êmansañ nêñ biñ e êlic aêac tatu lau gêdêñ. Aêac daôn biñ tonañ tamoa gebe Ñalau Dabuñ kêkêñ aêac takêñ gêwiñ. ⁶ Kilisi Jesu embe êmbin aêac tôñ, oc sêsa aêac me sêsa aêac atom, tonañ ñanô masi. Ñanô tagen tonec gebe takêñ gêwiñ êkac aêac têtac êwiñ ñanôña.

⁷ Gêmungeñ amac asêlêñ nêñ lêñ ñajamgeñ amoa e asa kêkô amac auc, tec tañem wamu biññanô kêtiam atom. ⁸ Anôtô tañ kêkalem amac nañ, kêkô amac auc atom. ⁹ Jist ñagec kêtôm gebe ênam polom samucgeñ auc e êsun. ¹⁰ Apômtau gêbin aêac tôñ, tec taêc kêka amac, gebe nêñ ñalêlôm oc ênam tau ôkwi atom. Ma ñac, tañ kêlênsôn amac nañ, oc êndac nê ñagêjô. Ñac tau aê gajam kauc eñ, mago eñ oc

êwê sa atom. ¹¹ O lasitêwaac, embe janam mêtê êpi sêsa launja, oc sêjanda aê êtu asagenja. Embe jasôm ñoc biñ amboac tonan, oc kakesotau ñawae êlênsôn lauten atom. ¹² Ojae, lauten tanj sêli amac sa nan, sêsa ôlingêdô samucgen suman.

¹³ O lasitêwaac, Anôtô kêkalem amac gebe amoa nê mêtêgen. Tagen amac amoa nê mêtêgen êtu têtac ñakalac ñamôkê atom, amac anam sakin taôm êtu têtac gêwin ñanôngen. ¹⁴ Gebe ñalô tagen kêkaton biñsu samob sa gebe “Têtac êwin lauten wacban aôm amboac têtac gêwin taôm.” ¹⁵ Embe ênac to asac taôm, nan alic taômgen gebe êndanôn taôm su atom.

Nalaunê ñanô to têtac ñakalac nê ñanô

¹⁶ Aê jasôm biñ ten êwin acgom gebe Asêlên tonalagen ma angôm têtac ñakalac êkac amacna ñanô êsa atom. ¹⁷ Aêac tajala gebe Têtac ñakalac gedec ñalau ma ñalau gedec têtac ñakalac. Gêñ tauagêc sêkên kisa gêdên taun, tec amac atôm gebe angôm gêñ, tan abe êngômna nan, ñanô êsa atom. ¹⁸ Ma ñalau embe êwê amac, oc amoa biñsu ñalabu atom.

¹⁹ Têtac ñakalac nê ñanô tau tonec ñai tec gêc awêgen gebe Biñ mockaino to mockainja, lên môpna, wauc-wauctêna, ²⁰ sakin gwamna, ben, kisa, sêsôm taun, sêjam lêmun taun, têtac ñandan, sêoc taun auc, sêwa taun kêkôc, sêkac taun su, ²¹ têtac sec, sênôm gêñ anaboa, sen lasam ñawao to gêñ ñagêdô amboac tonan. Biñ tonan ñai jasôm ñakôninja êndên amac amboac kasôm kwanangen su gebe Lauten tanj sêgôm gêñ amboac tonan nan, sêwê kain Anôtônê gamên atom.

²² Ma ñalau tau nê ñanô tonec gebe Têntac gêwiñ, têtac ñajam, biñmalô daê biñ tôñ, ñalêlôm malô, gabêjam, tamoã ñañêñ, ²³ malô-malô, tatu mêtê taun ñapep. Biñsu ênac jao gêñ amboac tonañña tenj gêc atom. ²⁴ Samob tê têtû Kilisi Jesu nê gêñ nanj, sêjac têtac ñakalac to ñalêlôm kêkac-kêkac êsêacñ kêpi kakesotau gêja su. ²⁵ Ñalau embe êkêñ aêac tamoã matenj jali, nanj tasa nêñ lêñ toÑalaujenmanj. ²⁶ Damboa taunj êtu waenñña atom to tatanj pêlê taunj atom ma têtac sec êndêñ taunj atom. *

6

Daoc gêñwapac tanam taunj sagenj

¹ O lasitêwaac, ñamalac tenj embe êngêli biñsu, nanj amac lau toñalau anam enj sa ña nêñ ñalêlôm malô. Ma alic taôm gebe lêtôm êtap amac sa êwiñ atom. ² Aôc gêñwapac anam taôm sagenj, go anjôm Kilisinê biñsu ñanô êsa. ³ Ñac tenj embe êkianj tau gebe enj ñac towae, mago enj ñac ñaôma, oc ênsau tau. ⁴ Lau samob sênsaê nêñ kolenj êndêñ-êndêñgenj sêlic acgom. Embe ñajam, go êtu êsêac taunj waenj. Êsêac sênam dôñ nêñ kolenj êpi lau ñagêdô nêñ atom. ⁵ Samob oc sêoc taunj nêñ gêñwapac êndêñ-êndêñgenj.

⁶ Ñac tanj gêñô mêtê nanj, ênac sam gêñ ñajam samob êndêñ mêtê ñakêdônjwaga êwê kainj êwiñ.

⁷ Akêli taôm êtu awê Anôtô aucña atom, gebe gêñ, tanj ñamalac êsê nanj, tec êkôc ñanô. ⁸ Ñac tenj embe êsê gêñ êsêp têtac ñakalac, oc ñanô têtac ñakalacña ensenj enj su. Ñac tenj embe êsê gêñ êsêp Ñalau, oc ñanô Ñalauña êkêñ enj êngônj mata jali tenjenj. ⁹ Aêac

---

* 5:26: Alic Kor 1.5:6

tanam nêñ kolenj ñajam tokam-tokam atom. Aêac embe tekwenj êmbac atom, go tatap nêñ ñanô sa êndêñ ñanoc. ¹⁰ Nêñ ñasawa tamoasinj ñamalacña tec gêc. Amboac tonanj tamoasinj lau samob, mago tamoasinj gôlôac, tañ sêkêñ gewinj Kilisi gebinj aêac tôñ nanj, êlêlêc su.

Paulu gêjac mata nê bñ ma gêjac biñsu to gêjam mec gôlôac

¹¹ Alic ñatalô kapôêñ-kapôêñ tonec tauc lemoc kato gêdêñ amac. ¹² Êsêac samob, tañ sebe lau tetoc êsêac sa êtu gêñ nomñaña nanj, sêkac amac gebe alôc ma sêsa amac. Êsêac taêñ gêjam biñ tagenj tonec gebe lau sêjanda êsêac êtu Kilisinê kakesotaunja atom. ¹³ Mago lau, tañ sêsa êsêac nanj, taunj sejop biñsu atom. Êsêac sebe sêsa amac e tetoc taunj sa êtu amacña gebe asô sakinj ôlinja tonanj ñalabu. ¹⁴ Mago aê, aê jatoc tauc sa êtu gêñ tenja atom, êtu aêacnêñ Apômtau Jesu Kilisi nê kakesotaunjenj. Kêtu kakesotaunja aê galic nom amboac gêñ matê, ma lau nomña sêlic aê amboac gêñ matê. ¹⁵ Sêsa launja me sêmoa samucgenja tonanj ñanô atom. Ñanô tagenj tonec gebe Anôtô êkêñ aêac tatu gêñ wakuc acgom. ¹⁶ Biñmalô to Anôtônê taê walô êndêñ êsêac samob, tañ sêsa nêñ lêñ sêndanꝓuc ñagôlinj tonanj nanj, to êndêñ Anôtônê lau Israel êwinj.

¹⁷ Alênsônj aê êtiam atom, gebe Jesunê bêlêñ ñamala gêc aê ôlicgac.

¹⁸ O lasitêwaac, aêacnêñ Apômtau Jesu Kilisi nê moasinj êwinj amacnêñ ñalau. Biññanô.

BIBOLO DABUN
The Holy Bible in the Yabem language of Papua New Guinea
Buk Baibel long tokples Yabem long Niugini

Copyright © 1980 Bible Society of Papua New Guinea

Language: Jabem (Yabem)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

447e01c5-a375-5452-ae54-b3f890293eeb